

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
інформаційних систем.
Протокол № 1 від 22.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ОСНОВИ ІТ-БІЗНЕСА

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

12 "Інженерія програмного забезпечення"
121 "Інженерія програмного забезпечення"
перший (бакалаврський)
"Інженерія програмного забезпечення"

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Розробник:
к.е.н., доцент

Юлія ЧИРВА

Завідувач кафедри
інформаційних систем

Дмитро БОНДАРЕНКО

Гарант програми

Олег ФРОЛОВ

Харків
2024

ВСТУП

Сучасна життєдіяльність людства тісно пов'язана з продукуванням інформації та комунікаціями, що здійснюються за рахунок використання пристроїв, обладнання та програмного забезпечення. Інформаційні технології постали складовою життя усієї цивілізованої частини суспільства і вже стосуються кожної людини, організації та держави. Отже, за відносно короткий проміжок часу ІТ – бізнес з подекуди другорядної галузі, перетворилась на один з головних драйверів світової економіки, ставши каталізатором для тектонічних змін і трансформацій у багатьох інших індустріях.

Метою викладання навчальної дисципліни "Основи ІТ-бізнеса" є формування системи спеціальних знань з теоретичних засад ІТ-бізнесу та практичних навичок, необхідних для створення та забезпечення ефективного функціонування компанії в ІТ – сфері, успішного створення і просування продуктів та послуг.

Завдання навчальної дисципліни:

- дослідження теоретичних засад ІТ – бізнесу як напрямку підприємницької діяльності;
- визначення особливостей сучасного стану розвитку світового та вітчизняного ринків інформаційних технологій;
- дослідження механізмів створення та організації діяльності компаній ІТ – бізнесу, особливостей продуктових та аутсорсингових компаній;
- засвоєння механізму формування фінансово-економічних результатів діяльності ІТ-компаній;
- ознайомлення з методами ціноутворення та маркетинговими інструментами в ІТ-бізнесі;
- засвоєння методів оцінки результатів діяльності та прийняття господарських рішень в ІТ – сфері;
- ознайомлення зі змістом та різноманіттям стратегій у сфері ІТ;
- засвоєння методів оцінки та засобів зниження ризиків діяльності ІТ-компанії;
- засвоєння методів захисту прав інтелектуальної власності в ІТ – індустрії.

Предметом навчальної дисципліни є принципи та закономірності розвитку технологічного бізнесу, управлінські рішення щодо створення та організації управління компанією ІТ-індустрії.

Об'єктом вивчення дисципліни є процес створення та управління компанією в ІТ-сфері.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 23	СК 10
РН 24	ЗК 2, ЗК 10, СК 9

де, РН 23. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення.

РН 24. Вміти проводити розрахунок економічної ефективності програм-них систем.

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 09. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.

СК10. Здатність накопичувати, обробляти та систематизувати професійні знання щодо створення і супроводження програмного забезпечення та визнання важливості навчання протягом всього життя.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Створення та забезпечення діяльності компаній

ІТ – бізнесу

Тема 1. ІТ - бізнес як напрямок підприємницької діяльності

1.1 ІТ-бізнес – сутність, функції та переваги.

1.2 Типи ІТ-компаній, їх переваги та недоліки.

1.3 Фактори внутрішнього та зовнішнього середовища ІТ – компанії.

Тема 2. Створення та організація діяльності компаній ІТ – бізнесу

2.1. Види та механізм реєстрації ІТ компанії в Україні.

2.2. Створення міжнародної компанії в технологічному секторі.

Тема 3. Фінансово - економічні результати та ефективність бізнесу в

ІТ – сфері

3.1. Методологія збалансованої облікової відомості Balanced Scorecard.

3.2. KPI (Key Performance Indicator).

3.3. Ключові показники ефективності ІТ-підрозділу.

Тема 4. Управління персоналом в ІТ – сфері

4.1. Принципи та стилі управління ІТ-персоналом.

4.2. Етапи кадрового менеджменту.

4.3. Мотивація ІТ-персоналу.

Змістовий модуль 2 Управління компанією і захист прав інтелектуальної власності в ІТ – індустрії

Тема 5. Комплексний ІТ – моніторинг та управління ризиками підприємства в ІТ – секторі

- 5.1. Поняття та види ІТ-моніторингу.
- 5.2. Моніторинг роботи ІТ-інфраструктури.
- 5.3. Моніторинг ІТ-сервісів.
- 5.4. Системи ІТ-моніторингу: огляд та основні вимоги.
- 5.5. Ризик як економічна категорія ринкової економіки.
- 5.6. Ризики в ІТ-бізнесі: сутність, причини, наслідки.

Тема 6. Стратегія управління ІТ – компанією

- 6.1. Стратегічне управління: сутність, об'єкт та предмет.
- 6.2. Стратегія за формою та змістом, класифікація стратегій ІТ-компанії.

Тема 7. Захист прав інтелектуальної власності в ІТ – бізнесі

- 7.1. Авторське право: зміст та призначення.
- 7.2. Об'єкти та суб'єкти авторського права.
- 7.3. Захист авторського права.
- 7.4. Об'єкти та суб'єкти патентного права.
- 7.5. Механізм оформлення патентного права.
- 7.6. Захист прав інтелектуальної власності, на які видано патент.

Тема 8. Ведення переговорів та організація укладання угод в ІТ – сфері

- 8.1. Сутність, структура та особливості договорів у сфері ІТ.
- 8.2. Основні види договорів в ІТ.
- 8.3. Ліцензування ПЗ, види ліцензій.

Перелік лабораторних занять за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік лабораторних та практичних занять

Назва теми	Зміст
Тема 1 Практичне заняття 1. Лабораторна робота 1.	ІТ – компанія як соціальне утворення Розрахунок вартості ІТ - послуг за методикою IDC
Тема 2. Лабораторна робота 2.	Механізм реєстрації ФОП та ТОВ
Тема 3. Лабораторна робота 3.	Витрати та фінансово - економічні результати діяльності ІТ-компаній
Тема 4. Практичне заняття 2.	Ділова гра «Лебідь, рак і щука»
Тема 5. Лабораторна робота 4	Кількова оцінка господарського ризику на основі застосування аналізу чутливості, побудови «дерева рішень», застосування аналізу сценаріїв
Тема 6. Практичне заняття 3.	Формулювання місії, цілей та аналіз портфеля діяльності ІТ-компанії
Тема 7. Практичне заняття 4.	Авторське та патентне право як правові засоби захисту інтелектуальної діяльності в ІТ-галузі
Тема 8. Лабораторна робота 5.	Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності за методом роялті та за методом звільнення від роялті

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1	Опрацювання лекційного матеріалу. Вивчення підходів до структурування ринку ІТ-послуг й структури базових та екстрактивних сегментів ринку за методикою IDC. Підготовка до практичного та лабораторного занять.
Тема 2	Опрацювання лекційного матеріалу. Вивчення відмінностей між першою, другою та третьою групами єдиного податку (які переважно застосовуються ФОПами в ІТ-галузі). Ознайомлення з модельним статутом товариства з обмеженою відповідальністю. Підготовка до лабораторної роботи.
Тема 3	Опрацювання лекційного матеріалу. Вивчення методичних підходів до розрахунку витрат, собівартості, ціни ІТ-послуг та продуктів, оцінки ефективності функціонування ІТ-компанії. Підготовка до лабораторної роботи.
Тема 4	Опрацювання лекційного матеріалу. Придбання навичок складання резюме та вивчення стратегій створення команди в ІТ-компанії. Підготовка до практичного заняття.
Тема 5	Опрацювання лекційного матеріалу. Проведення аналізу видів ризиків та засобів їх нівелювання. Підготовка до лабораторної роботи.
Тема 6	Опрацювання лекційного матеріалу. Вивчення місії та цілей діяльності провідних ІТ-компаній. Придбання навичок розробки місії та цілей діяльності ІТ-компанії. Підготовка до практичного заняття.
Тема 7	Опрацювання лекційного матеріалу. Ознайомлення з Законом України «Про авторське право і суміжні права». Підготовка до практичного заняття.
Тема 8	Опрацювання лекційного матеріалу. Вивчення особливостей укладання договорів та системи оплати в ІТ-сфері. Підготовка до лабораторної роботи. Підготовка до екзамену.

Кількість годин лекційних, практичних, лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1, 3-6, 8), проблемна лекція (Тема 2, 7).

Наочні (демонстрація (Тема 1-8).

Практична робота (Тема 1, 4, 6-7), кейс-метод (Тема 1, 4, 6-7).

Лабораторна робота (Тема 1 – 3, 5, 8), кейс-метод (Тема 1 – 3, 5, 8).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: захист практичних та лабораторних робіт (50 балів), 2 письмові контрольні роботи (10 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів)

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»
Освітньо-професійна програма «Інженерія програмного забезпечення»
Семестр 2
Навчальна дисципліна «Основи ІТ-бізнеса»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Тестове завдання (таблиця 4)

Таблиця 4

Тестові завдання

1	Загальними функціями ІТ-бізнесу є 1) ресурсна, організаторська, творчо-новаторська. 2) ресурсна, творча, управлінська. 3) організаційна, стимулююча, управлінська. 4) стимулююча, заготівельна управлінська.
2	Переваги ІТ – бізнесу порівняно з іншими полягають у 1) можливості не зупиняти бізнес під час локдаунів. 2) щорічному зростанні попиту на програмне забезпечення. 3) незначному обсязі перших капіталовкладень. 4) усі відповіді вірні.
3	Передача компанією частини завдань або процесів стороннім виконавцям на умовах підряду – це 1) франчайзинг. 2) бенчмаркінг. 3) аутсорсинг. 4) коворкінг.
4	До послуг ІТ – консалтингу належать 1) підвищення керованості, прозорості діяльності організації за рахунок створення ІТ-інфраструктури. 2) формування корпоративної ІТ-стратегії. 3) ІТ-аудит та підвищення керованості, прозорості діяльності організації за рахунок створення ІТ-інфраструктури. 4) усі відповіді вірні.
5	Продуктову бізнес – модель має наступна компанія 1) SoftServe. 2) NIX. 3) Microsoft. 4) усі відповіді вірні.
6	Який з факторів не характеризує зовнішнє середовище ІТ - компанії 1) політична обстановка в країні. 2) вступ країни до СОТ. 3) кризовий стан інноваційної діяльності організації. 4) розвиток ринкової інфраструктури.
7	До чинників внутрішнього середовища ІТ - компанії належить 1) система оподаткування. 2) рівень кваліфікації персоналу. 3) тарифи на енергоресурси. 4) стан навколишнього середовища.
8	Яка група факторів зовнішнього середовища є одночасно і внутрішньою змінною підприємства 1) економічні фактори. 2) технічні фактори і технологія. 3) соціальні фактори. 4) політичні фактори.
9	Комплекс елементів, видів діяльності та відповідних їм інститутів, які сприяють безперебійному руху ресурсів та фондів, а також створюють економічно-організаційні умови для функціонування підприємництва, називається

	<p>1) макросередовище функціонування фірми.</p> <p>2) ринкова інфраструктура.</p> <p>3) внутрішнє середовище.</p> <p>4) середовище непрямого впливу.</p>
10	<p>Компанія IDC пропонує розподіл ринку ІТ-сервісів на сегменти</p> <p>1) пов'язані з проектуванням та експлуатацією.</p> <p>2) базові та екстрактивні.</p> <p>3) інфраструктурні та консалтингові.</p> <p>4) орієнтовані на підтримку й тренінг та аутсорсингові.</p>
11	<p>Консультаційна та практична допомога клієнтам -організаціям у створенні високоефективних інформаційних систем, а також забезпечення адекватного і професійного їх обслуговування з найменшими сукупними витратами – це</p> <p>1) аутсорсинг у сфері ІТ.</p> <p>2) ІТ-консалтинг.</p> <p>3) форфейтинг.</p> <p>4) навчання та тренінг у сфері ІТ.</p>
12	<p>Переваги ТОВ перед незареєстрованим бізнесом</p> <p>1) довіра з боку банку.</p> <p>2) спрощення роботи з клієнтами.</p> <p>3) залучення клієнтів.</p> <p>4) усі відповіді вірні.</p>
13	<p>Способи реєстрації ФОП</p> <p>1) через центри надання адміністративних послуг.</p> <p>2) он-лайн реєстрація ФОП можна через Єдиний портал державних послуг "Дія".</p> <p>3) через центри надання адміністративних послуг та через Єдиний портал державних послуг "Дія".</p> <p>4) у нотаріуса за місцезнаходженням створюваної юридичної особи.</p>
14	<p>У Великобританії слова Insurance, Bank, Credit Union, Group, Holding, Building Society, Royal та інші можуть бути використані в назві ІТ-компанії тільки після дозволу відповідного державного органу</p> <p>1) вірно.</p> <p>2) невірно.</p>
15	<p>Сабстенс – це</p> <p>1) перевага вигідного рішення на користь власників бізнесу.</p> <p>2) витрати на забезпечення реальної присутності компанії у країні.</p> <p>3) одержувач визначених вигод, що виникають у результаті реалізації проекту.</p> <p>4) фізичні особи, які на законній підставі постійно займаються бухгалтерією.</p>
16	<p>Об'єктом управління персоналом ІТ – компанії виступають</p> <p>1) топ-менеджери.</p> <p>2) розробники та фахівці з тестування програмного забезпечення.</p> <p>3) інженери-програмісти.</p> <p>4) усі відповіді вірні.</p>
17	<p>Принцип цільового спрямування цін полягає у необхідності</p> <p>1) з боку держави контролювати встановлення цін, перш за все, на продукцію підприємств-монополістів.</p> <p>2) уникати протиріччя між рівнем ціни і стратегічною метою та тактичним цілям підприємства.</p> <p>3) врахувати об'єктивні економічні закони розвитку ринкової економіки (вартості, попиту і пропозиції).</p> <p>4) чітко визначати проблеми, які повинні вирішуватися за допомогою цін.</p>
18	<p>Що означає ціноутворення на комп'ютерну техніку за принципом забезпечення цільової рентабельності продажів</p>

	<p>1) таке корегування ціни на продукцію, щоб вона узгоджу-валась з ціною аналогічного товару основного конкурента.</p> <p>2) встановлення цін на лінію продуктів у формі певної кількості цінових пунктів.</p> <p>3) додаток фіксованої процентної націнки до собівартості виробів, що входять до конкурентного класу товарів.</p> <p>4) встановлення такої ціни, щоб одержати прибуток, який становитиме певну частку обсягу продажів.</p>
19	<p>Фірма «ІВМ» почала виробництво могутніх персональних комп'ютерів для ділового використання та наукових досліджень і встановила на них ціни приблизно на половину нижчі, ніж встановили на аналогічну продукцію конкуренти. Яку стратегію ціноутворення застосувала фірма «ІВМ»</p> <p>1) престижну.</p> <p>2) проникнення на ринок.</p> <p>3) за принципом «зняття вершків».</p> <p>4) на основі конкуренції.</p>
20	<p>Для реалізації завдання щодо зростання продажів ІТ-компанії доцільно</p> <p>1) поліпшити якість продукції.</p> <p>2) підвищити ефективність дистрибуції.</p> <p>3) сприяти поширеності бренду.</p> <p>4) усі відповіді вірні.</p>
21	<p>Режими моніторингу ІТ-сервісів</p> <p>1) активний та пасивний.</p> <p>2) активний, нейтральний, пасивний, постійний.</p> <p>3) активний, цілодобовий, проактивний.</p> <p>4) активний, пасивний, проактивний.</p>
22	<p>Nagios, Zabbix, Cacti є</p> <p>1) безплатними системи моніторингу ІТ-інфраструктури.</p> <p>2) комерційними системами моніторингу ІТ-інфраструктури з фіксованим функціоналом.</p> <p>3) комерційні системами моніторингу ІТ-інфраструктури платформного типу.</p> <p>4) змішаними системами моніторингу ІТ-інфраструктури.</p>
23	<p>Характерними рисами економічного ризику в ІТ – сфері є</p> <p>1) статистичність та невизначеність.</p> <p>2) невизначеність, динамічність та імовірність досягнення бажаного результату.</p> <p>3) імовірність недосягнення бажаного результату, альтернативність та статичність.</p> <p>4) суперечливість, альтернативність, невизначеність.</p>
24	<p>Стратегічне бачення пов'язане</p> <p>1) з окресленням напрямів розвитку ІТ - компанії.</p> <p>2) з розумінням реальної дійсності існування ІТ - компанії.</p> <p>3) з окресленням практичних поточних дій щодо функціонування ІТ - компанії.</p> <p>4) з визначенням поточних прибуткових сфер діяльності ІТ – компанії.</p>
25	<p>Вкажіть об'єкти винаходу в ІТ - сфері</p> <p>1) спосіб та пристрій.</p> <p>2) процес перетворення речовини та штами мікроорганізмів.</p> <p>3) торговельна марка і географічне зазначення.</p> <p>4) результати художнього конструювання.</p>
26	<p>Хто з вказаних осіб є первинним суб'єктом права інтелектуальної власності у сфері ІТ</p> <p>1) автор.</p> <p>2) винахідник.</p> <p>3) патентний повірений.</p> <p>4) спадкоємець.</p>

27	Охорона авторських прав на складову комп'ютерної програми за кордоном здійснюється відповідно до 1) Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів. 2) Римської конвенції. 3) Паризької конвенції. 4) Статуту королеви Анни.
28	До якого року діятиме патент, якщо автор подав Заявку на реєстрацію винаходу в Німеччині у 2005 році, однак в Україну повернувся у 2009 та здійснив повторну реєстрацію винаходу 1) 2010. 2) 2029. 3) 2025. 4) 2009.

2. Евристичне завдання

Визначити, яка система оподаткування вигідніша для frontend developera.

В середньому frontend developer заробляє 85000 гривень на місяць. Frontend developer працює сам на себе, отже, у нього видатками будуть податки та послуги бухгалтера, а також оренда. Вартість послуг бухгалтера – 3000 грн на місяць. Вартість оренди офісу 15000 на місяць.

Визначити:

1. Скільки становитиме податкове навантаження на backend-розробника на загальній системі оподаткування?
2. Скільки становитиме податкове навантаження backend-розробника на єдиному податку для 3 групи?

Зробіть висновки.

3. Евристичне завдання

3. Компанія А розробила комп'ютерну гру «Зомбі», що швидко набуває популярності. Підприємство спеціалізується на розробці комп'ютерних ігор і не має відповідних виробничих можливостей і персоналу для запису на компакт-диски й досвіду реалізації продукції, тому комерціалізує результат своєї інтелектуальної діяльності, продаючи ліцензію на виробництво компакт-дисків та їх розповсюдження.

До компанії А як до власника авторських прав на комп'ютерну гру «Зомбі» звернулося компанія В, яка б хотіла займатись записом на компакт-диски та розповсюдженням гри «Зомбі» на основі ліцензії. Необхідно визначити вартість ліцензії на комп'ютерну гру «Зомбі» за методом роялті та звільненні від роялті.

Умови:

1. Строк дії договору – 4 роки.
2. Тираж: за перший рік – 1050 екз.;
за другий рік – 1900 екз.;
за третій рік – 2500 екз.
За четвертий рік – 3300 екз.
3. Вартість (ціна реалізація компанією А) одного екземпляру компакт-диску – 19 ум.

од.

4. Ставка роялті – 16 %.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем протокол № ____ від «__» _____ 20__ р.

Екзаменатор

к.е.н., доц. Юлія ЧИРВА

Зав. кафедрою

к.т.н., доц. Олександр БОНДАРЕНКО

Критерії оцінювання

Підсумкова оцінка за екзаменаційні завдання є сумою оцінок за кожне завдання.

Степеотипне завдання присвячено вирішенню логіко-теоретичного завдання за основними визначеннями та положеннями навчальної дисципліни. Основна мета – упорядкування термінологічного апарату з навчальної дисципліни за матеріалами лекційної частини дисципліни. Форма проведення – тестові завдання. Кожен тест містить 28 запитань. Кожне запитання має тільки один варіант відповіді.

Правильна відповідь на кожне тестове питання оцінюється в 0,5 балів. Загальна кількість балів за перше завдання визначається як сума балів за відповіді на тестові питання та відповідно може становити від 0 до 14 балів.

Перше та друге евристичні завдання являють собою практичні задачі, спрямовані на вирішення типових професійних завдань фахівця з основ ІТ-бізнеса та дозволяють діагностувати рівень підготовки і компетентності здобувача з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання для другого та третього завдань екзаменаційного білету є такими:

13 балів – за повністю правильно виконане завдання;

10 – 12 балів – за завдання, що виконане з незначними та несуттєвими помилками (за кожну неточність оцінка зменшується на 1 бал);

7 – 9 балів – якщо завдання виконане в цілому правильно, але не повністю;

1 – 6 бали – за завдання, що виконане із суттєвими помилками (за кожну помилку оцінка зменшується на 1 бал);

0 балів – завдання не виконано взагалі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Чирва Ю. Є. Види та класифікація договорів у сфері інформаційних технологій [Електронний ресурс] / Ю.Є. Чирва, Д.І. Євстрат // Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – 2022, № 96. – С. 100-106. - Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27384>

2. Теорія управління [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І.А. Грузіна, І.О. Кінас, І.М. Перерва [та ін.]; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. — Електрон. текстові дан. (1,25 МБ). — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27798>

3. Chyrva Y. Devising A Procedure For Defining The General Criteria Of Abnormal Behavior Of A Computer System Based On The Improved Criterion Of Uniformity Of Input Data Samples [Electronic resource] / Y. Chyrva, S. Semenov, O. Mozhaiev, N. Kuchuk, M. Mozhaiev, S. Tiulieniev, Y. Gnusov, D. Yevstrat, H. Kuchuk. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - 2022, 6 (4-120), pp. 40-49. Access mode: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.269128> .

4. Фінанси [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / О. П. Полтініна, С. В. Юшко, Є. О. Малишко [та ін.]; за заг. ред. І. В. Журавльової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 215 с. Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29052>

Додаткова

5. Іванієнко В. В. Аналіз тенденцій технологічного та інформаційного розвитку міжнародного бізнесу [Електронний ресурс] / В. В. Іванієнко // Моделювання регіональної економіки. - 2019. - Вип. 1(33). – С. 93-103. Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23943>

6. Савчук Л.М. Організація та ведення ІТ-бізнесу / Л.М. Савчук, К.О. Удачина, Р.В. Савчук. – Дніпро: УДУНТ, 2022. – 117 с.

7. Палеха Ю.І. Інформаційний бізнес: навчальний посібник / Ю.І. Палеха, Ю.І.Горбань. – К.: Ліра - К, 2020. – 492 с.

8. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 455 с.

Інформаційні ресурси

9. Персональна навчальна система «Основи ІТ-бізнесу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8548>.

10. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 01.01.2023 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Закон України № 755-IV від 01.01.2023 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

12. Дія.City [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://city.diiia.gov.ua>.

13. Про авторське право і суміжні права Закон України № 2811 - IX - від 01.12.2022 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.

14. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі Закон України № 367912 - XII - від 11.07.2020 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3769-12#Text>.